

STATSARKIV
KOLDING

2021 Årsberetning

Indhold

Forord

Skoletjenesten Kolding

Mødet med borgerne

Myndighedsområdet

Frivillighed og fællesskaber

Året der gik

Forord

2021 var endnu et år i coronaens skygge. Det betød blandt andet, at arkivet var lukket for offentligheden i 5,5 måned. På trods af det har det været et travlt år med stor aktivitet på mange forskellige fronter. Årets begyndelse blev indledningen til en større organisatorisk forandring, da Skoletjenesten Kolding blev etableret under Kolding Stadsarkiv, og arkivet hermed fik overdraget det samlede ansvar for den kulturhistoriske skoletjeneste i kommunen. Hermed har arkivet kunne konsolidere og udvide flere års systematisk fokus på den åbne skole, og med den nye konstruktion er der skabt et stærkt grundlag for at udvikle vores eksterne læringsmiljø yderligere og fortsat medvirke til at understøtte historieundervisningen i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne.

Kolding Stadsarkiv fortsætter sin positive udvikling og vokser løbende, hvilket betyder, at der ugentligt møder 50 forskellige personer ind på arkivet enten som ansat, i praktik/arbejdsprøvning eller som frivillig. I sommeren er antallet lidt lavere. Efteråret bød således også på flere store begivenheder, heriblandt nedlæggelsen af de første fem snublesten for ofrene for nazismen i Kolding, udgivelse af en erindringsbog om besættelsestiden i samarbejde med Seniorforvaltningen, to udstillinger i Historisk Værksted i samarbejde med Museum Kolding og Koldingbibliotekerne samt årets Koldingbog, der blev præsenteret i nye rammer på Torvet på Kolding Bibliotek.

Men året er også gået med at få udviklet en ny visuel identitet og et nyt logo, som implementeres endeligt i 2022, og som kulminerer med en ny hjemmeside i maj, der samtidig styrker tilgængeligheden til vores store og unikke fotosamlinger.

Det er også et år, hvor der blev tilføjet en ny og væsentlig paragraf til Arkivloven, der nu giver borgeren ret til indsigt i egne oplysninger i arkivet. Derfor har det været rettidigt omhu, når arkivet de seneste fem år støt har arbejdet på at få indsamlet alt bevaringsværdigt papirmateriale i administrationen og de kommunale institutioner. Det beyder, at vi i dag står bedre rustet til at imødekomme de borgere, som ønsker at se det af deres egne sager, som er bevaret. Revisionen af Arkivloven sikrer i endnu højere grad den demokratiske transparens og understreger arkivets vigtige rolle som demokratiets vogter.

Alle medarbejdere har ydet en bemærkelsesværdig indsats under de ekstraordinære coronaforhold, som har gjort hverdagen både uforudsigelig og svær at planlægge. Samtidig har vi savnet vores frivillige under den lange nedlukning, og selvom nogle få ikke er vendt tilbage endnu, så er langt størsteparten af de frivillige i gang igen, hvor de medvirker til, at vores spændende samlinger kan deles med mange flere.

Der skal lyde en stor tak til alle samarbejdspartnere, fonde og sponsorer, som i årets løb har støttet op omkring vores arbejde på arkivet.

Årsberetningen 2021 giver et billede af den mangfoldighed af opgaver, som et moderne offentlig stadsarkiv håndterer i det 21. århundrede – og vi glæder os til at tage fat på et nyt og spændende år sammen med Jer alle.

Lene Wul

Skoletjenesten Kolding

Fra årsskiftet ændredes organiseringen af stadsarkivets skoletjeneste, da kommunens kulturhistoriske skoletjeneste fra 1. januar 2021 blev forankret ved Kolding Stadsarkiv, og Skoletjenesten Kolding oprettet. Det var et led i en større reorganisering og udvidelse af museumslandskabet i Kolding Kommune, hvor både Kongernes Samling flyttede ind på Koldinghus og det nye lokalhistoriske museum; Museum Kolding så dagens lys.

Skoletjenesten Kolding udbyder således kulturhistoriske læringsforløb for:

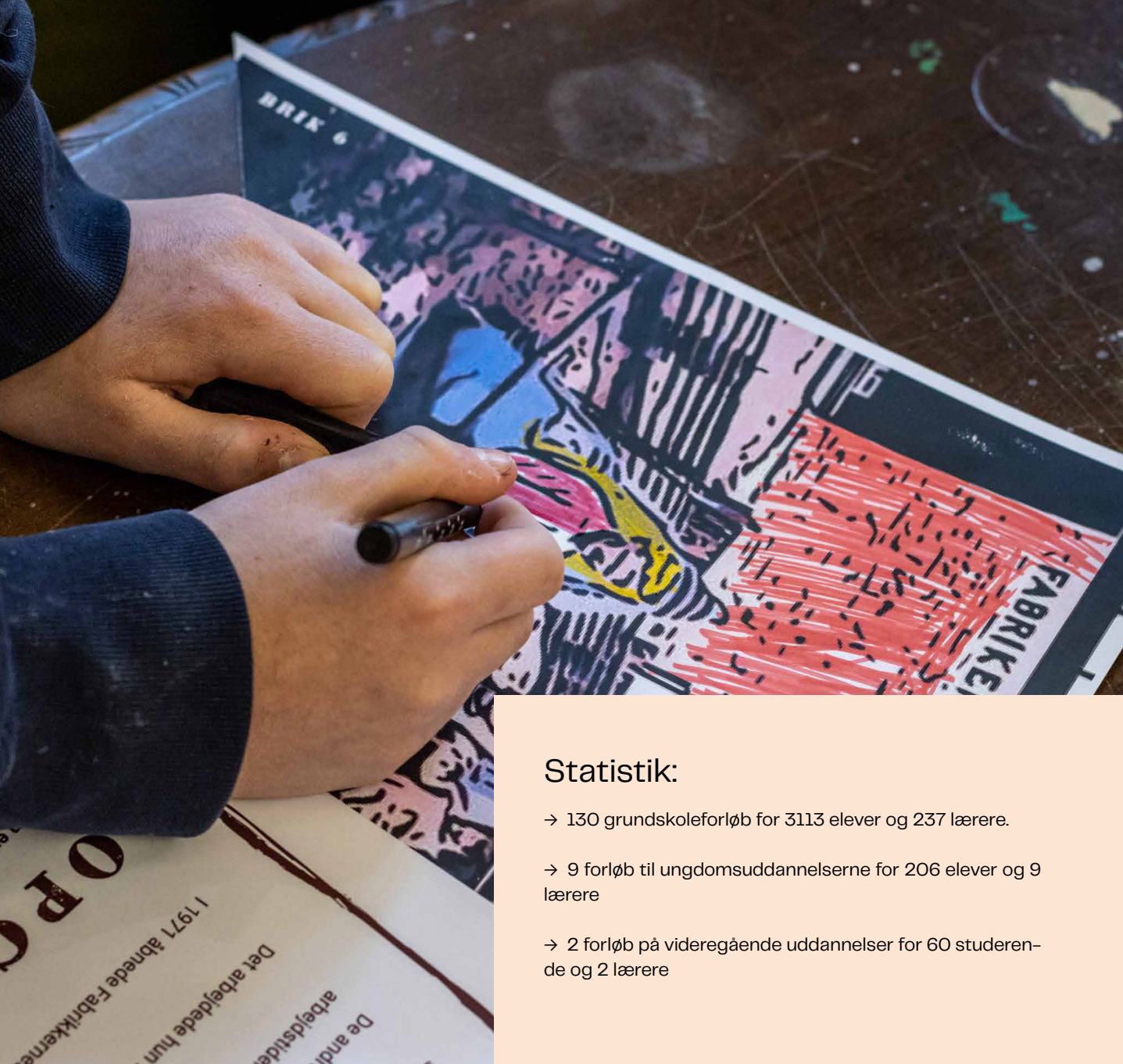
- Kolding Stadsarkiv
- Museum Kolding
- Kongernes Samling – Koldinghus

Undervisningsforløb

Skoletjenesten Kolding har udviklet forløb til alle de fysiske lokationer, som skoletjenesten repræsenterer: Skamlingsbanken, Koldinghus, UNESCO verdensarv i Christiansfeld, Staldgården og Gestapocellen samt Kolding Stadsarkiv i det gamle skolekompleks Nicolai. Herudover er der også forløb i Kolding midtby og i nær-områderne omkring skolerne. I alt udbydes i indeværende skoleår 20 forskellige undervisningsforløb til alle trin i grundskolen, hvor flere er tværfaglige. Ligesom der også udbydes et forløb til daginstitutionerne og ungdomsskolerne. Et af de nyeste undervisningsforløb er et forløb til Skamlingsbanken til både indskoling, mellemtrin og udskoling. Samtidig er der ved at blive etableret et fast årligt skoleevent på Skamlingsbanken, der skal afholdes dagen før Kr. Himmelfart hvert år.

På trods af mere end 40 aflyste forløb på grund af corona, blev der i hele 2021 gennemført 130 forløb til grundskolen, 9 forløb til ungdomsuddannelser og 2 forløb til videregående uddannelser. Omregnet til lektioner har der været afholdt 431 lektioner i alt. Det svarer i gennemsnit til 3 lektioner pr. forløb, som er gennemført. I alt har der været knap 3400 elever/studerende gennem Skoletjenesten Kolding i 2021.

Særligt efterspurgt i efteråret op til kommunalvalget var vores traditionsrige demokratiforløb, som udbydes to gange årligt. I alt 9 klasser nåede at deltage i "Demokratiet er mit – ordet er frit", hvor de fik lov at gennemgå hele den komplekse sagsgang over etableringen af Kolding Storcenter og efterfølgende debattere egne mærkesager i byrådsalen. Afslutningsvis fik alle elever mulighed for at møde og tale med et lokalt byrådsmedlem.

Statistik:

- 130 grundskoleforløb for 3113 elever og 237 lærere.
- 9 forløb til ungdomsuddannelserne for 206 elever og 9 lærere
- 2 forløb på videregående uddannelser for 60 studerende og 2 lærere

Fra Brandrupdam

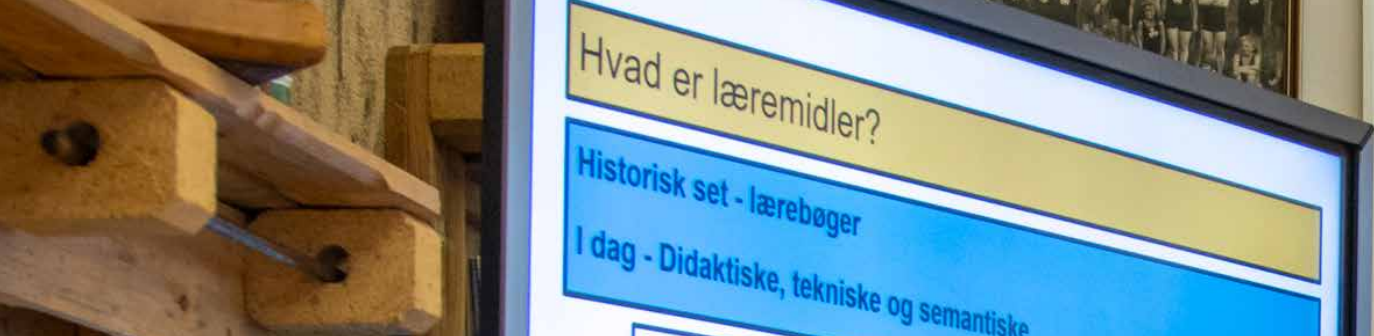
Udvikling

I forbindelse med nedlæggelsen af fem snublesten i Kolding til minde om ofre for nazismen, blev der udviklet et specialforløb til Aalykke-skolen og Sdr. Vang skole, hvor eleverne selv blev inddraget aktivt i researchen omkring de fem ofre. Det kulminerede med, at de to skoler også deltog i den officielle nedlæggelse den 7. september, hvor eleverne selv formidlede fortællinger om de fem ofre til de pårørende og de øvrige fremmødte.

'Lyden af Bramdrup' er et innovativt og tværfagligt undervisningsforløb, der endelig blev afviklet efter mere end 1,5 års forsinkelse på grund af corona. Det er et udviklingsprojekt mellem Bramdrup Skole (PLC), Kulturskolen Kolding og Kolding Stadsarkiv, der har været finansieret af den tidligere skole-kultur-pulje i kommunen. I et ugelangt forløb fik alle tre 6. klasser på Bramdrup skole mulighed for at arbejde med dansk, historie, musik (lyd) og billedkunst i et bredt anlagt tværfagligt undervisningsforløb og med en afsluttende udstilling på Bramdrup skole. Erfaringerne fra udviklingsprojektet blev siden formidlet i en landsdækkende artikel i magasinet LæringsCentret.

Skoletjenesten Kolding har i samarbejde med skoletjenesten ved Museerne i Fredericia ansøgt om fondsmidler til pilotprojektet: "Minde- og mødesteder", der skal udvikle et årligt og tilbagevendende skoleevent i maj på Skamlingbanken for skolebørn i hele regionen. Derudover skal der også udvikles et lejrskolekoncept, der kan tiltrække skoler fra hele landet til Fredericia Vold og Skamlingsbanken i en samlet pakke, der tager afsæt i de Slesvigske krige og den mindekultur, som de har afsat. Endelig arbejdes der på at rejse midler til at udvikle et tilhørende lærebogsmateriale, der kan fungere som læremiddel til folkeskolen. Region Syddanmarks kulturpulje og Ewii har givet tilsagn om at finansiere de to første dele af projektet på samlet 450.000 kr.

Endelig er der i 2021 indgået undervisningssamarbejde med både Designskolen Kolding og SDU omkring to forskellige undervisningsforløb, der på forskellig vis inddrager arkivets samlinger og måde at arbejde med frivillighed på.

Kompetenceudvikling

Skoletjenesten Kolding arbejder både med konkrete undervisningstilbud til elever og studerende, men også med kompetenceudviklingstilbud og faglig sparring til historielærere i grundskolen. I juni 2021 blev Skoletjenesten Koldings historielærernetværk således etableret, hvor 22 historielærere fra 13 af kommunens skoler deltog. Der var på mødet massiv tilkendegivelse og opbakning til videre udvikling af netværket. På baggrund af det, blev det besluttet, at der fremadrettet afholdes 4 årlige fællesmøder i netværket. Samtidig arbejdes der på, at skoleledelserne inddrages i de pædagogiske og faglige tanker bag netværket, så der skabes rum for, at lærerne i højere grad kan prioritere tid til netværket.

På foranledning af skoleforvaltningen, har Skoletjenesten Kolding i samarbejde med SKIK (Skole-kirkesamarbejdet i Kolding) udviklet og startet et nyt kompetenceudviklingsforløb op under temaet: Undersøgende undervisning i kulturfagene. I 2021 blev det første ud af i alt 3 kompetenceudviklingsforløb afholdt. 12 lærere fra 6 forskellige skoler har deltaget, og devalueringen efter første forløb viste entydig opbakning til kurset. Skoletjenesten Kolding arbejder på at gøre tilbuddet permanent.

I begyndelsen af året blev Kolding Stadsarkiv 3-årige efteruddannelsesprojekt "Arkivet i den åbne skole" afsluttet og afrapporteret, og umiddelbart efter modtog Stadsarkivet en ny bevilling fra A.P. Møller Fonden på ca. 2,5 millioner kr. til projektet "Arkivet i den åbne skole – mødet med historien", hvor Kolding Stadsarkiv er projektleder på videreførelse af pilotprojektet til Esbjerg, Frederiksberg og Københavns kommuner i samarbejde med Københavns Stadsarkiv og Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Projektet blev officielt igangsat umiddelbart før sommerferien. Som en del af projektet tilbyder Stadsarkivet næste skoleår et nyt kompetenceudviklingsforløb for indskolingen i Kolding Kommune i samarbejde med Nicolai for børn.

Kolding Stadsarkivs måde at arbejde med åben skole og historieundervisning på i grundskolen har således fået national opmærksomhed, og inspireret flere skoletjenester rundt i landet. Ligesom A. P. Møller Fonden flere gange har formidlet erfaringerne fra pilotprojektet i både devalueringer og deres seneste inspirationskatalog.

Partnerskab med den nationale skoletjeneste

Kulturministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet besluttede fra 2020 at forankre opgaven med at kvalificere og udbrede brugen af eksterne læringsmiljøer i hele Danmark hos "Skoletjenesten – videncenter for eksterne læringsmiljøer". Som et led i dette arbejde har den nationale skoletjeneste etableret en række partnerskaber og regionale koordinatorene med forskellige kommuner i landet. Kolding Stadsarkiv indgik på vegne af Kolding Kommune i 2021 et 3-årigt partnerskab med "Skoletjenesten – videncenter for eksterne læringsmiljøer" med virkning fra 1. marts. Formålet er at udvikle og kvalificere brugen af undervisning i eksterne læringsmiljøer i og udenfor Kolding Kommune. Det sker gennem en række aftalte aktiviteter, der samlet set skal bidrage til udvikling af et stærkt fagligt nationalt netværk, der arbejder for at kultur, natur og kunst er et grundelement i børn og unges læring og dannelse. Følgende opgaver er prioriteret i samarbejdsaftalen:

- Arbejde videre med og understøtte Kolding Kommunes indsats omkring PLC-netværket
- Fungere som regional sparringspartner gennem tilstedeværelse og synlighed via sparring til eksterne læringsmiljøer og kommuner samt understøtte netværksdannelse på tværs af regionen
- Bidrage til udvikling og afholdelse af arrangementer i regionen i samarbejde med øvrige lokale aktører og den nationale skoletjeneste.

I forlængelse heraf blev der i september 2021 afholdt et stort fællesmøde mellem PLC-netværket og alle åben-skole-aktører og efterfølgende blev der etableret et ÅSA-netværk (åben skole aktører), der i samarbejde med PLC-netværket skal kvalificere og udvikle nye initiativer og tilbud til den åbne skole, heriblandt udvikling af en ny lokal læringsfestival, som tilbydes alle kommunens lærere.

Som en del af samarbejdsaftalen blev Kamma Poulsen-Hansen i Skoletjenesten Kolding udpeget som regional koordinator for Region Syddanmark med særligt fokus på Trekantsområdet. Den nationale skoletjeneste finansierer 0,2 årsværk til den opgave.

Mødet med borgerne

- 46 besøgende på historisk værksted på biblioteket
- 204 besøgende på historisk værksted på arkivet i Skolegade
- 379 besøgende til events (lysfestival, foredrag og Koldingbog-præsentation)
- 745 skriftlige henvendelser fra private borgere
- 229 telefoniske henvendelser fra private borgere

Det historiske værksted på Kolding bibliotek og på arkivet i Skolegade var hårdt ramt af de lange coronanedlukninger for arkiverne i 2021. Derfor var det fysiske besøgstal af borgere lavt i 2021, men til gengæld blev der svaret på et rekordstort antal skriftlige og telefoniske henvendelser med over 1000 forespørgsler.

Samarbejde med seniorforvaltningen

I 2020 udgav seniorforvaltningen i samarbejde med Erik Voss bogen "Desertører, tankgrave og tyskernes tilbagetog", hvor 20 seniorer i Kolding Kommune mindedes befrielsen. Det blev besluttet at følge op med endnu en bog i 2021 med erindringer fra 15 seniorer mere. Denne gang i samarbejde med Kolding Stadsarkiv, der stod for redaktionen, opsætning og et par mindre historiske artikler. Erik Voss interviewede og skrev de 15 erindringer sammen. Bogen blev under titlen 'Besættelsestiden – minder fra barndommen' lanceret for alle de deltagende og deres nærmeste pårørende på Den Gamle Grænsekro den 9. september.

Lyden af fortid

Podcast og lydbøger er populære som aldrig før, og en ny måde at formidle til nye målgrupper. Samtidig er det også en formidlingsform, der er særlig velegnet til ældre, der har læsevanskeligheder eller som har særlig glæde af det sanselige lydunivers i en podcastfortælling. Derfor kastede arkivet sig ud i et pilotprojekt i 2021

i samarbejde med Kolding Bibliotekerne, og med støtte fra Jens Holms biblioteksfond blev der produceret tre afsnit i arkivets nye podcastserie 'Lyden af fortid'. I samarbejde med journalist Anne Kjær blev der sat lyd til erindringerne fra Ove Bjerregaard, Birgit Lund og Bent Mainz, der hver især fortalte om deres oplevelser under krigen.

Kvinderne i lokalhistorien

Under nedlukningen af arkivet blev der afholdt en række digitale KoldingWiki lab, hvor der blev sat fokus på de lokalhistoriske kvinder, som gennem tiden er blevet glemt eller skrevet ud af historien. I samarbejde med Ugeavisen Kolding blev der også formidlet en række mindre artikler om fem lokalhistoriske kvinder, der har åbnet nye veje for det at være kvinde og menneske i samtiden. Nemlig Alba Christensen-Dalgsgaard, Anne Marie Carl Nielsen, Helen Clay Pedersen, Theodora Deissner og Vilhelmine Nielsen.

Sognestuen

Sognestuen er et nyt sted, som besøgende har adgang til, når de er på arkivet. Det er en ekstra skolestue, når Skoletjenesten Kolding afvikler forløb, et mødested for historiske workshop og en debatstue til sociale arrangementer, hvor lokalhistorien kan foldes ud i fælleskab. Tidligere rummede det byens borgmesterarkiv, og der hvor protokoller tidligere stod på rad og række, toner nu et billede af tidligere sogne- og byrådsmedlemmer frem. Kvinder og mænd som gennem tiden har sat sit præg på byen og kommunens politiske liv, og hvis virke er udfoldet i de mange tusinde arkivæsker, som arkivet opbevarer. Tanken er at gøre mere opmærksom på, hvad arkivets store samlinger rummer og øge formidlingen omkring de sidste 180 års kommunale selvstyre.

Koldingbogen 2021

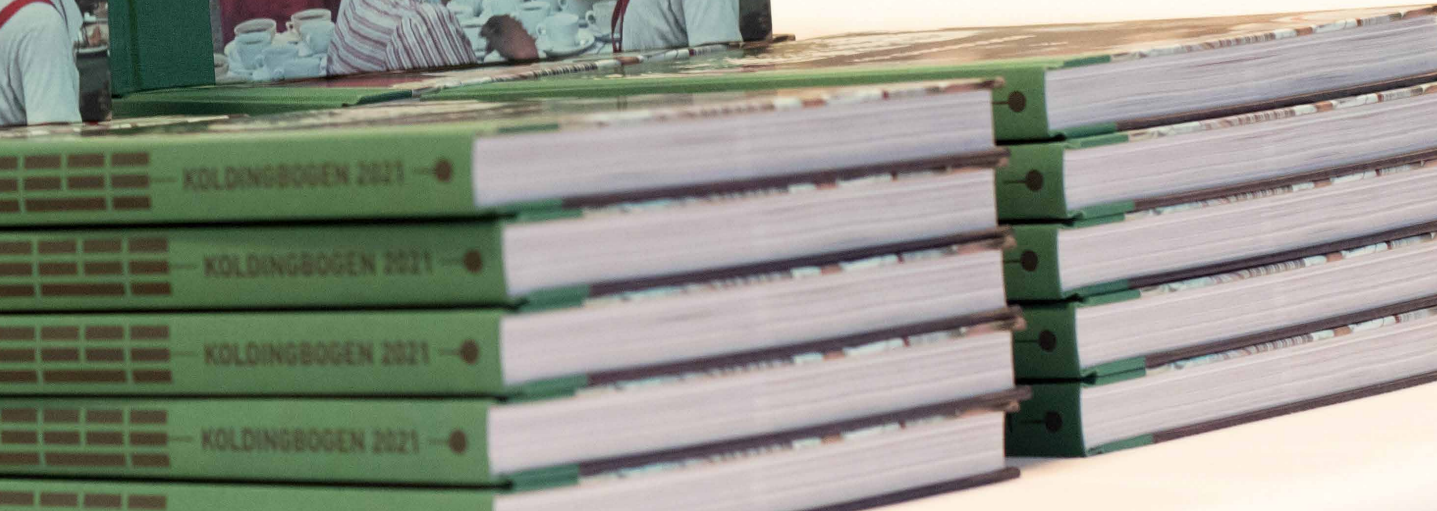
Efter et atypisk jubilæumsår, hvor præsentationen af Koldingbogen var digital og formidlet gennem en række jubilæumsinterview, der blev lagt på youtube, var vi klar med den 51. udgave af Koldingbogen. Årets tema var hverdagsliv, og det var tilsyneladende populært, for der var hurtigt fyldt op i forfatterrækkerne. Endnu en gang samlede årets Koldingbog mange forskellige vinkler på årets tema fra både Kolding og andre dele af kommunen. Som noget nyt blev Koldingbogen præsenteret på Torvet på Kolding Bibliotek, og det var et fyldt torv, der under festlige omstændigheder hyldede årets forfattere. Daværende Kulturudvalgsformand Jesper Elkjær holdt sin 8. tale i anledning af Koldingbogens udgivelse.

Social bæredygtighed

Kolding Stadsarkiv har i mange år været en arbejdsplads med stor rummelighed og socialt ansvar, og har derfor også løbende haft en tæt dialog med jobcenteret, hvor forskellige borgere gennem praktikforløb på arkivet, har haft mulighed for at blive mere skarpe på deres potentialer og styrker. Det er nu mundet ud i en virksomhedscenteraftale, hvor Stadsarkivet har formaliseret arkivets indsats omkring social bæredygtighed.

På arkivet er praktikanterne samlet i et fælles rum og kan derfor både sparre og socialisere med hinanden. En af de samlinger, som der er arbejdet rigtig meget med fra forskellige praktikanter side er vores største fotosamling fra Knudsen og Jochumsen. Det har betydet, at en meget stor del af samlingen løbende er blevet digitaliseret og registreret. Foruden en række meget omfattende portrætter består samlingen også af store og små begivenheder i Kolding fra 1930'erne og 1940'erne.

”

Jobcenteret er meget glade for det samarbejde vi har med virksomhedscenteret ved Kolding stadsarkiv. Det betyder meget for os at de kan tilbyde trygge rammer til vores sårbare borgere, som har brug for hjælp til at komme i arbejde igen. Stadsarkivet er gode til at tilbyde forskellige administrative opgaver, en rolig atmosfære og det har stor værdi at de kan rumme forskellige behov og skånehensyn.”

– Jobcenter Kolding

Myndigheds- området

Kolding Stadsarkiv er et offentlig arkiv. Det betyder, at arkivet med afsæt i Arkivloven er ansvarlig for alle Kolding kommunes arkivalier og løbende rådgiver omkring god journalisering og dokumentation i kommunen. En stor del af dette arbejde er derfor mere vendt mod kommunens forvaltninger og kommunale institutioner, men arbejdet her er afgørende for den demokratiske transparens, som Arkivloven sikrer den enkelte borger.

Fra analog til digital kommune

Et af de projekter som har været flere år under vejs blev endelig afsluttet i 2021. På baggrund af Rigsarkivets tilsyn i 2015 af alle landets kommuner, udarbejdede Kolding Stadsarkiv en 2020-plan med det formål at

indsamle alle bevaringsværdige papirsager fra forvaltninger og institutioner i Kolding Kommune. I efteråret 2021 kunne stadsarkivet hente de sidste papirarkivalier fra Centralforvaltningen og Kolding Kommune har dermed gennemført den sidste fase i en transformering fra analog til digital kommune og kan betegnes som (næsten) papirløs.

Der er således over 5 år tømt kældre, loftsrum og kontorer, så vi nu står med en samlet kommunal historie fra 1841 til i dag bestående af 4,5 km hyldemeter. Det svarer til ca. 50.000 arkivæsker fyldt med over 9 millioner dokumenter foruden flere tusinde protokoller, der fortæller Kolding Kommunes historie og det lokale velfærdssamfunds udvikling de sidste 180 år. Her er bl.a. socialsager, børnesager, skolearkiver, byggesager, teknik- og miljøssager, folkeregisteroplysninger samt udvalgs- og byrådsreferater fra både forgængerkommuner og Kolding byråd.

For at få plads til de mange arkivalier er der blevet flyttet rundt, så størstedelen af de kommunale arkivalier er samlet på vores største magasin, der ligger på Nytorv i By- og Udviklingsforvaltningen. Derudover har Stadsarkivet et lille nærmagasin på arkivet i Skolegade med de mest benyttede arkivalier samt endnu et fjernmagasin i Fællesmagasinerne i Hornstrup, nord for Vejle.

Modsat de andre samlinger, som fortrinsvist er registreret i ARKIBAS, og som kan ses på arkiv.dk, så registrerer Stadsarkivet de kommunale samlinger i Koldingbasen (koldingbasen.dk), som alle kan søge og bestille i. Koldingbasen bliver allerede brugt af flere forvaltninger i kommunen, når der skal hentes oplysninger om tidligere sagsbehandling i forbindelse med en byggesag, en elevmappe eller en udvalgsag.

Aar 1937 Dato 8/12 Matrikulsnr. Jørgen Brøge Jensen

Fredrik

Anmeldt Bopæl

Date	Aar	Matrikulsnr. eller Gade og Husnr.
11-	81	11

Frandsen

Anmeldt Bopæl

Aar	Dato	Matrikulsnr. eller Gade og Husnr.
40	11/1	11

Jensen

Anmeldt Bopæl

Aar	Dato	Matrikulsnr. eller Gade og Husnr.

Jensen

Efternavn Fallesen

Anmeldt Bopæl

Dato	Aar	Matrikulsnr. eller Gade og Husnr.
6/11	26	A. Schmidt. Vindel Ole Fallesen. Forstel

Fornavn Tege

Kusier

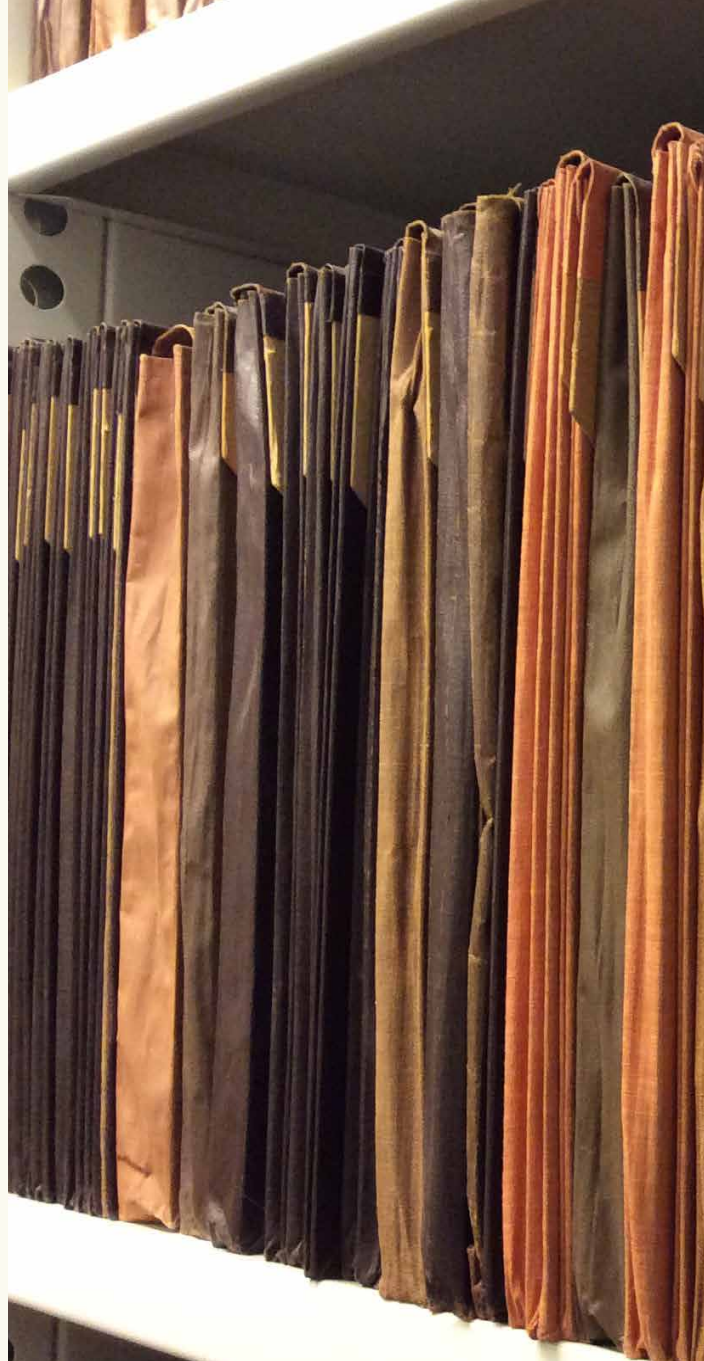
Digitale afleveringer

Udover den omfattende papiraflevering, så er en voksende del af arkivets ansvarsområde de digitale afleveringer, som ofte er store og komplekse sagssystemer, og til trods for corona har 2021 været et år med flere digitale afleveringer.

I 2021 har arbejdet med systemleverandørerne Formpipe og KMD fyldt meget. Hele fem KMD systemer har været i proces og er godkendt eller afleveret til test. Derudover har kommunens største administrative ESDH-system Acadre været gennem en afleveringsproces, og i oktober blev det overdraget til test hos vores samarbejdspartner KOMDA ved Aalborg Stadsarkiv. Acadre-afleveringen fylder 14 TB.

Arkivlovsrevision

Fra 1. januar 2021 trådte en arkivlovsrevision i kraft, så borgere har samme rettigheder i forhold til arkivmateriale som i de kommunale administrative sager. Det har derfor været nødvendigt at afsætte ressourcer til at få et bedre overblik og større gennemsigtighed i de 5 km hyldemeter samt 140 digitale data-afleveringer, som stadsarkivet ligger inde med, men også en bedre koordinering og en større indsigt i arbejdsgangene omkring indsigtssager i hele Kolding Kommune. For arkivet betyder det et øget ressourcetræk i forhold til fremfindning og sagsbehandling af indsigtssager efter Arkivloven, som vi i slutningen af året kan konstatere en øget efterspørgsel på.

Digitale afleveringer 2021:

IT-systemer, der er godkendte afleveringer:

- KMD Sag
- KMD EKJ
- KMD Care

IT-systemer i proces og som er afleveret til test:

- Acadre
- Kingo PPR
- Kingo CSV

IT-systemer i proces, men som mangler test og godkendelse:

- Novax sundhedspleje
- Sofus-Dagbogsprogrammet

Henvendelser fra forvaltningerne:
2021: 137

Folkeregisterforespørgsler fra advokater
og myndigheder:
2021: 40

Indsigtssager:
2021: 3

Indsigtssagerne efter Arkivloven kræver langt større sagsbehandling, da arkivet står for hele myndighedsbehandlingen, herunder også evt. ekstrahering.

Forespørgsler fra forvaltningerne

I 2021 oplevede stadsarkivet igen en stigning i antal af forespørgsler fra forvaltningerne i forhold til året før, hvor der blev behandlet i alt 87. Der er således behandlet 180 forespørgsler i 2021, heraf 42 socialsager (børne/familie-sager). Der er tale om en generel og støt stigende efterspørgsel på papirsager fra forvaltningerne, der delvis er betinget af de store afleveringer, som udover af hensyn til Arkivloven også er gennemført af hensyn til Persondataloven. Tidsforbruget der anvendes på den enkelte sag varierer, men tendensen går mod at nogle forespørgsler er meget tidskrævende.

ESDH i Kolding Kommune

Det overordnede ESDH-arbejde i Kolding Kommune koordineres af Kolding Stadsarkiv, hvor der er ansat en ESDH-koordinator og fra 1. marts 2022 en ESDH-medarbejder som begge indgår i arkivets dokumentationsteam. Her er der fokus på styrke viden omkring klassiske discipliner som journalisering og god forvaltningsskik, at sørge for en god system-organisering og understøtte arbejdet med informationssikkerhed i Kolding Kommune. Viden som er fundamental i forhold til det at arbejde i en offentlig myndighed som Kolding Kommune.

Frivillighed og fællesskaber

Frivillige spiller en stor rolle på arkivet. Det er blandt andet på grund af de frivillige, at mange store fotosamlinger er blevet digitaliseret. På arkivet har der i 2021 været tilknyttet ca. 12 faste frivillige samt et par løst tilknyttede, der bidrager ind til forskellige opgaver på arkivet, og hermed er medvirkende til, at formidle vores fælles kulturarv.

Udover de mange forskellige fotosamlinger, der er blevet digitaliseret, så er der bl.a. også blevet registreret avisudklip og postkort. Nogle samlinger stammer fra de frivillige selv, der har indvilget i at scanne og registrere de samlinger, som de har afleveret til arkivet. Det gælder bl.a. Aunsbjerg-Nielsen-Lings-, Kurt Nielsen- og Sønderholm samlingen.

Geografisk Haves Venner

Igennem de sidste 3 år har 12 frivillige fra Geografisk Haves Venner desuden arbejdet med registrering af arkivmateriale overgivet af Aksel Olsens arvinger til Kolding Stadsarkiv. De har mødtes (når corona ikke har

forhindret det) på Stadsarkivet hver onsdag i løbet af efteråret og vinteren, hvor deres andet frivillige arbejde i Geografisk Have er sat på pause.

Registreringen af den store brevsamling, som består af ca. 200 arkivkasser, omfatter både familiens private korrespondance og den erhvervsmæssige del af planteskolens papirer.

Derudover består samlingen også af Aksel Olsens flotte hjemmelavede kartotekskort, der gav ham et overblik over planterne i haven. Der er på nuværende tidspunkt registreret godt 11.000 breve, 6.600 kartotekskort og scannet mere end 11.000 kartotekskort. Alle breve, brevkort og kartotekskort bliver registreret i et excelark med dato, navn og adresse på afsender og modtager samt evt. emne for brevet.

GOOD YEAR

APOTEK

BREDMADSEN

Lindbergs Kiosk

BREDECT

” Det, som arbejdet har givet mig, har været den kulturhistoriske rejse fra først i 1900-tallet og ca. 100 år frem til planteskolens lukning. Her har vi tydeligt fornemmet, at det var før telefonens store udbredelse og i særdeleshed før mobilens. Det var i postvæsenets storhedstid, hvor man skrev breve til hinanden, selvom man boede i samme by. Brevene blev uddelt 3 gange dagligt – og også om søndagen.

Min største AHA-oplevelse har været fundet af en beskrivelse fra omkring 1940, hvor skribenten var elev på Aksel Olsens Planteskole. En meget humoristisk og kærlig fortælling om livet på en planteskole på den tid, hvor man som elev boede hos familien og blev betragtet som en del af denne.”

Kirsten, Geografisk Haves Venner

” Arbejdet på Kolding Stadsarkiv er et dejlig afbræk i pensionisthverdagen, og giver et endnu bedre kendskab/venskab til de øvrige frivillige, i og med, at vi sidder ved samme bord og arbejder, hvorimod vi er spredt over hele Geografisk Have, når vi udfører vores 'normale' frivilligarbejde.

Arbejdet med registrering af Aksel Olsens brevkorrespondance er meget spændende. Ud fra brevene har man lært en hel familie at kende og læst om, hvordan baggrunden for Aksel Olsens foretagende startede, og hvordan det blev flittigt drevet frem ved et fantastisk stort engagement og en helt forrygende interesse i botanik fra hele verden.”

Lise, Geografisk Haves Venner

” ‘Hvad er det, du laver på Stadsarkivet om onsdagen?’ bliver jeg ofte spurgt. Når jeg forklarer, at vi er en flok frivillige, der registrerer oplysninger fra de mange dokumenter, som stifteren af Geografisk Have i Kolding, Aksel Olsen, efterlod sig, skynder jeg mig at tilføje: ‘Det er meget mere interessant, end det lyder!’

Det er i sig selv fascinerende, at indholdet af de mange fyldte arkivkasser skal blive til en database, som interesserede – og særligt en skare af planteforskere – kan få adgang til med et par klik på et tastatur.

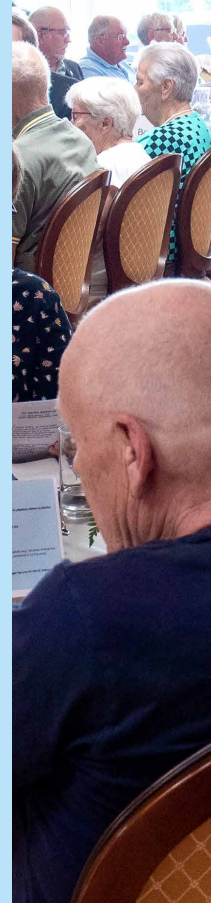
Det mest interessante er naturligvis kassernes indhold, der giver indblik i et langt liv i planternes verden. Hver gang Aksel Olsen modtog og såede et frø, eller når han udviklede en ny plante, blev der oprettet et kort med plantens latinske og danske navn og ophav. Kort er så meget sagt – der er i virkeligheden tale om små papirlapper på ca. 10 x 4 cm, som omhyggelig blev placeret i alfabetisk orden i dertil indrettede æsker. På disse ‘lapper’ blev alt om den enkelte plantes trivsel, blomstringstid og kronbladsstørrelse noteret – og ofte får vi frivillige en stor ekstra gevinst – nemlig Aksel Olsens sirlige, ofte kolorede tegning af blomsten eller planten!”

Karen V, Geografisk Haves Venner

Året der gik

- Februar-april: Fire artikler til Ugeavisen om lokalhistoriske kvinder
- Marts-april: Skriveworkshop til KoldingWiki online
- Juli: Fire artikler til Ugeavisen om de historiske ændringer i midtbyen
- 21. maj: Genåbning af arkiverne efter 5,5 måneders nedlukning
- 9 juni: Åbning af udstillingen "Der kom en dag" i Historisk Værksted, Kolding Bibliotek
- Juni: STEMMEBOKSEN (Genforeningen) udstillet hos Historie Haderslev
- 13. juni: Udgivelse af Trap: Kolding Kommune (bidrag fra Stadsarkivet)
- 4. september: Skriveworkshop til KoldingWiki i Sognestuen
- 7. september: Nedlæggelse af fem Snublesten i Kolding
- 9. september: Præsentation og udgivelse af bogen: "Besættelsen – minder fra barndommen"
- 2. oktober: Skriveworkshop til KoldingWiki i Sognestuen
- 27. september: Foredrag af Helle Juhl, "Krig, kald & kærlighed" i Nicolai Scene
- November: Tre artikler til Ugeavisen om historiske valgkampe
- 9. november: Åbning af udstillingen "Fra sogneråd til byråd i Historisk Værksted, Kolding Bibliotek
- 12. november: Præsentation og udgivelse af Koldingbogen 2022 på Torvet, Kolding Bibliotek
- 2.-4. december: Lysfestival i Nicolai – Åbne døre i arkivet

KOLDING
STADSARKIV

Kolding Stadsarkiv
Skolegade 2B
6000 kolding

7979 1030
arkiv@kolding.dk

   flickr
www.koldingstadsarkiv.dk

